

до освобождението, а следътъ него и въ южна България — въ по консомативнитѣ ни срѣдища. Упражняваното до този периодъ занятие само отъ Лѣсковци, по традиция, минава въ ръцѣтѣ на българи и отъ други покрайници (изъ селата: Долна Орѣховица, Сергиевци, Поликраище, Драганово село, Драгижево, Мерданя, Цѣрова-кория, Констанлѣкъ, Козаревецъ и т. н.).

Организацията на нашите градинари е удивителна. Тѣхните тайфи сѫ на началата, каквито, както се изразява Ц. Гинчевъ (оп. cit., стр. 5), никакви „комунисти, социалисти и не знамъ какви исти“ не сѫ могли да реализиратъ. *Тайфата* е временно съдружие на равноправни членове, както по отношение на вложения капиталъ и трудъ, тѣй и по отношение на печалбитѣ. Числото на членовете на тия комунистични ядра варира между 5 и 50, намѣстъ до 60 и 70 души (ср. Ив. Ев. Гешевъ, „Думи и дѣла“, София, 1899 г., стр. 94 и *ibid: les associations agricoles et ouvrières en Bulgarie*, Paris 1890). Занятието на градинарите разчита на сезони. Емигриращите въ близки или съсѣдни на България страни отиватъ тамъ прѣзъ началото на пролѣтъта и се връщатъ прѣзъ есента — останалите липсватъ отъ България обикновенно 2 и 3 години.

Пълни цифри по движението на градинарите ни въ чужбина — нѣмаме, но и отъ тия които имаме може да се види до колко достойно за внимание е това единствено тѣрпимо емиграционно движение у насъ (разбира се, като изключимъ движението на нѣкои наши дюлгери-майстори и жетвари, незначителното число на които не ни ангажира съ чисто емиграционенъ въпросъ).

Прѣзъ 1888 г. отъ Тѣрновския окрѣгъ сѫ излѣзли 9556 градинари, отъ които 3816 се падатъ на Горня Орѣховска околия, 2778 на Еленската, 1964 на Тѣрновската, 653 на Кесаровската, 237 на Трѣвненската и 108 на Дрѣновската.